

รายวิชา สังคมศึกษาฯ

รหัสวิชา ส23101

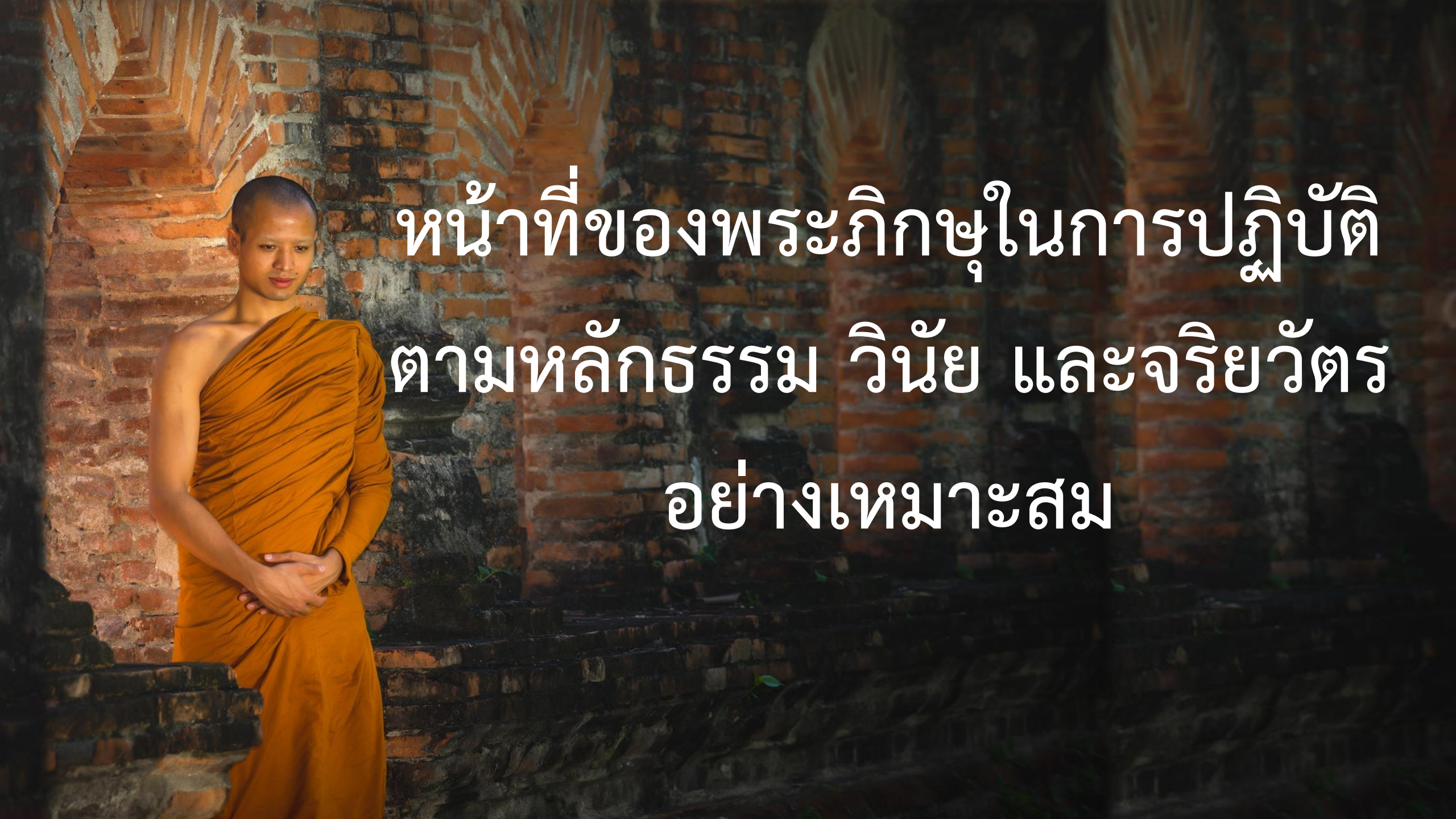
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ผู้สอน

ครูวิชิต ลือยศ

เรื่อง

หน้าที่ของพระภิกษุในการปฏิบัติ
ตามหลักธรรม วินัยและจริยวัตร
อย่างเหมาะสม

A Buddhist monk with a shaved head, wearing a traditional orange robe, stands against a weathered brick wall. He is looking towards the camera with a calm expression, his hands clasped in front of him. The background is a dark, textured brick wall with some architectural details visible. The lighting is soft, highlighting the monk's face and the folds of his robe.

หน้าที่ของพระภิกษุในการปฏิบัติ
ตามหลักธรรม วินัย และจริยวัตร
อย่างเหมาะสม

จุดประสงค์

นักเรียนสามารถ**บอก**หน้าที่ของ
พระสงฆ์ตามหลักพระธรรมวินัย
ได้ถูกต้อง

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : Helena Cuerva. ดอกบัวบาน บัว ดอกไม้.
<https://pixabay.com/th/photos/ดอกบัวบาน-3588694/>. ลงข้อมูลเมื่อวันที่

4 กรกฎาคม 2559

จุดประสงค์

นักเรียนสามารถวิเคราะห์
ความสำคัญของหน้าที่พระสงฆ์
ตามหลักพระธรรมวินัยได้

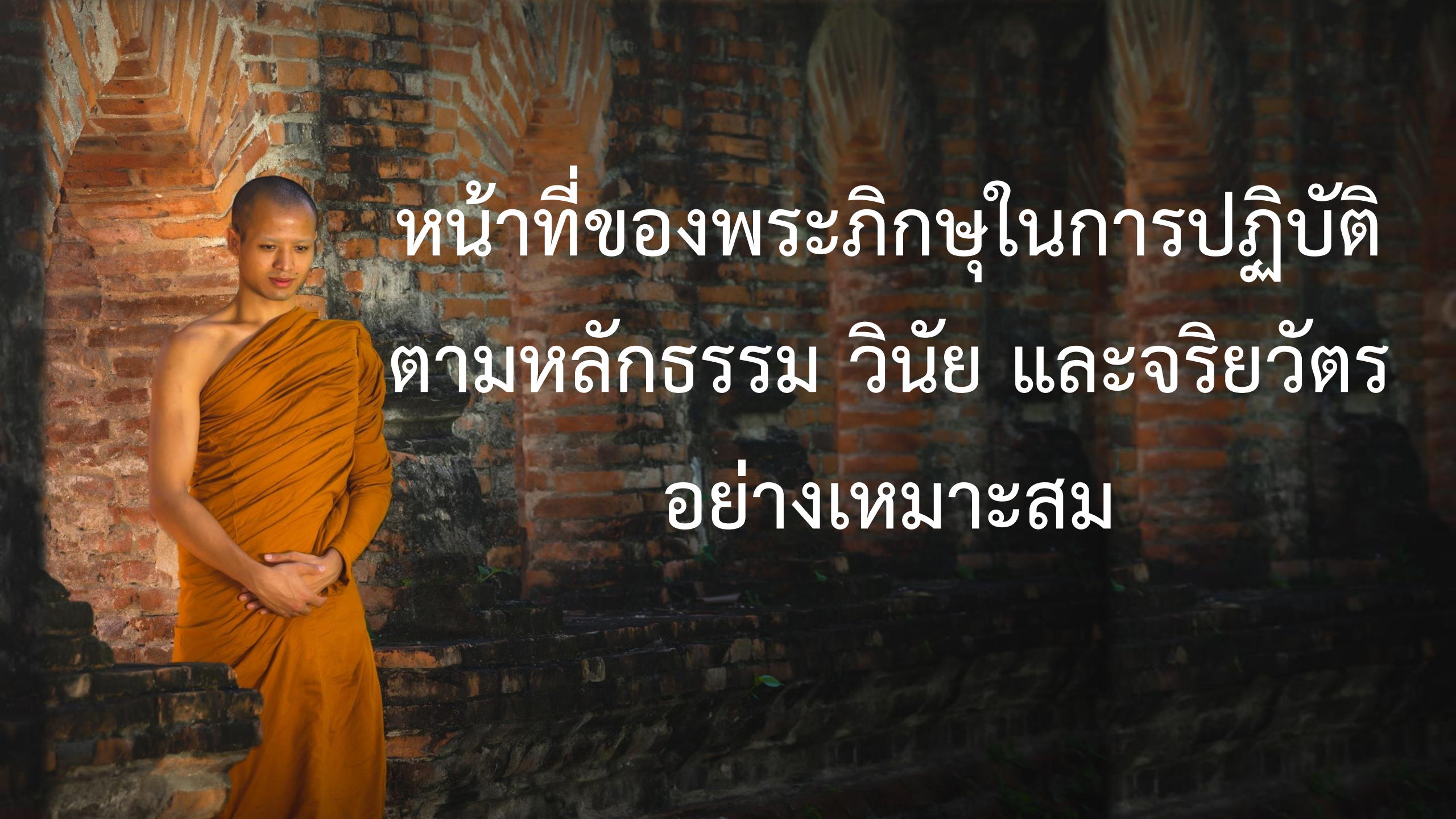
จุดประสงค์

นักเรียนสามารถเห็นคุณค่า
ของพระสงฆ์ที่ปฏิบัติหน้าที่
ตามหลักพระธรรมวินัยได้

คำถาม

ประจำบทเรียน

นักเรียนเคยเห็นพระสงฆ์
ทำกิจอะไรบ้าง และทำไม
พระสงฆ์ต้องทำกิจนั้น ๆ

A Buddhist monk with a shaved head, wearing an orange robe, stands against a weathered brick wall. He is looking towards the camera with a calm expression. His hands are clasped in front of him. The background is a dark, textured brick wall with some architectural details visible. The lighting is soft, highlighting the monk's face and the texture of the wall.

หน้าที่ของพระภิกษุในการปฏิบัติ
ตามหลักธรรม วินัย และจริยวัตร
อย่างเหมาะสม

การเรียนรู้ ถึงหน้าที่
ของพระภิกษุในการปฏิบัติ
ตามหลักพระธรรมวินัย
และจรรยาวัตรอย่างเหมาะสม

พระภิกษุสงฆ์ซึ่งเป็น

บรรพชิต

ในพระพุทธศาสนา มีหน้าที่ศึกษา
ปฏิบัติธรรม เผยแผ่คำสอน

สืบต่อพระพุทธศาสนา
มีคุณธรรมและหลักความประพฤติ
ที่ต้องปฏิบัติมากมาย **ได้แก่**

1. ปริยัติ

การศึกษา

พระภิกษุ มีหน้าที่

ศึกษาเล่าเรียนพระธรรมวินัย

เป็นผู้มีความรู้ ความจำ
ซึ่งเกิดจากการสตั้บรับฟังมาก
และการศึกษาเล่าเรียนมามาก

A Buddhist monk with a shaved head, wearing traditional orange robes, is sitting on the ground in a natural setting. He is holding an open book and looking down at it intently. The background is a soft-focus view of trees and foliage, with a warm, golden light filtering through the scene, suggesting either sunrise or sunset. The overall mood is peaceful and contemplative.

จากนั้น ก็เริ่มนำพระธรรมวินัย

และข้อวัตรปฏิบัติที่เกิดจาก

การศึกษาเล่าเรียน นั้น

มาสั่งสอนพุทธศาสนิกชน

โดยนำพระธรรมคำสอน
ของพระพุทธเจ้ามาเผยแพร่
แนะนำให้พุทธศาสนิกชนได้ใช้
และยึดถือเป็นแนวปฏิบัติ

2. ปฏิบัติ

พระภิกษุ เมื่อได้ศึกษา

เล่าเรียนมาแล้ว

จะมากหรือน้อยก็ตาม

ย่อมต้องได้ประพาสปฏิบัติตน
ทั้งในด้านพุทธบัญญัติ
และการอบรมขัดเกลาจิตใจ
ของตนให้สะอาดปราศจากกิเลส

ปฏิบัติตามหลักธรรมวินัย
อย่างเคร่งครัด ไม่ให้บกพร่อง
ไม่ให้ต่างพร้อย

3. ปฏิเวธ

การรู้แจ้งแทงตลอด
ในข้อธรรมของพระพุทธเจ้า

พระภิกษุ เมื่อได้ประพฤติปฏิบัติ
ตามพระธรรม ย่อมรู้แจ้งแทงตลอด
ในพระธรรมวินัยนั้น

ได้รับมรรคผล หลังจากที่ได้
เพียรพยายามปฏิบัติ
ตามพระธรรมวินัยที่มุ่งหวังไว้

หากจะสรุปหน้าที่
ของพระภิกษุแล้ว
พระภิกษุย่อมมีหน้าที่ที่สำคัญ
2 ประการ

1. คັນถธุระ

ได้แก่ การศึกษาเล่าเรียน

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : shell_ghostcage.ธรรมชาติ พีช.

<https://pixabay.com/th/photos/ธรรมชาติ-พีช-2458371/>

ลงข้อมูลเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2558

2. วิปัสสนาธุระ

ได้แก่ การปฏิบัติเพื่อให้รู้แจ้ง
เห็นจริงตามสภาวะต่าง ๆ

A person wearing an orange robe, likely a Buddhist monk, is shown from the chest up. Their hands are clasped together in a traditional prayer or meditation gesture (Anjali Mudra). The background is a soft, out-of-focus warm light, possibly from a sunset or a lamp. The text is overlaid on the right side of the image.

อย่างไรก็ตาม พระภิกษุนอกจาก
จะทำหน้าที่ทั้งสามประการแล้ว

ควรช่วยเหลือสังคม

ด้วยการช่วยพัฒนา

ท้องถิ่นกันดารต่าง ๆ

ช่วยบูรณะซ่อมแซมเสนาสนะ
อันเป็นสมบัติทางศาสนา ช่วยพัฒนา
สาธารณประโยชน์พื้นฐานของสังคม
ควบคู่ไปกับการพัฒนาศาสนา

A person wearing an orange robe is shown from the chest up, with their hands clasped in a prayer-like gesture. The background is a soft, out-of-focus orange and yellow light. The text is overlaid on the right side of the image.

และอนุเคราะห์ให้กุลบุตรกุลธิดา
ได้ศึกษาเล่าเรียน
ตามความเหมาะสมอีกด้วย

จริยาวัตรของภิกษุ

พระภิกษุ นอกจากจะมีหน้าที่
ดังกล่าวแล้ว ยังต้องมีจริยาวัตร

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : shell_ghostcage.ธรรมชาติ พีช.

<https://pixabay.com/th/photos/ธรรมชาติ-พีช-2458371/>.

ลงข้อมูลเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2558

A person wearing an orange robe is shown from the chest up, with their hands clasped in a prayer-like gesture. The background is a soft, out-of-focus orange and yellow light. The text is overlaid on the right side of the image.

ได้แก่ การหมั่นพิจารณาตนเอง
คือ พิจารณาเตือนใจตนเองอยู่เสมอ
ตามหลัก ปัปปชิตอภินหปัจจเวกขณ์

A person wearing an orange robe, likely a Buddhist monk, is shown from the chest up. Their hands are clasped together in a prayer-like gesture, with fingers pointing upwards. The background is a soft, out-of-focus orange and yellow light.

ฉะนั้น พุทธศาสนิกชน

ผู้นับถือพระพุทธศาสนา

ว่าเป็นที่พึงที่ระลึก

เมื่อได้เรียนรู้หน้าที่

และจรรยาวัตรของพระภิกษุ

สามเณรเช่นนี้แล้ว

A person wearing an orange robe is shown from the chest up, with their hands clasped together in a prayer-like gesture. The background is a soft, out-of-focus warm light. The text is overlaid on the right side of the image.

จึงสมควรอย่างยิ่งที่จะนำ
หน้าที่และจริยาวัตรของท่าน
มาเป็นหลักในการประพฤติ
ปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

ได้แก่

การศึกษาเล่าเรียน

ศึกษาค้นคว้าหาความรู้
และประสบการณ์ต่าง ๆ

การประพฤติปฏิบัติ
ในหลักธรรมที่ถูกต้องดีงาม
เป็นไปเพื่อประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม
ไม่เบียดเบียนและไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน

การปฏิบัติสมาธิ

ให้จิตใจมีความสงบร่มเย็น

มีสติอยู่กับตัว ระลึกรู้ได้อยู่ตลอดเวลา

การหมั่นพิจารณาตนเอง
ประพฤติปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับ
ฐานะความเป็นอยู่ ไม่ให้ฟุ้งเฟ้อจนเกินไป

การพิจารณาตนเอง ว่าอะไรทำแล้ว อะไรยังไม่ได้ทำ ไม่ให้ตกอยู่ในความประมาท

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : เดลินจกรรม.

<http://www.dailymirror.online/2018/06/เอส-แอนด์-พี-มุ่งยกระดับ/เดลินจกรรม-3/>.

ใบงานที่ 11

(กำหนดเวลาในการทำ 10 นาที)

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบุกิจต่าง ๆ

ของพระสงฆ์ที่ฟังปฏิบัติ

โดยให้ระบุว่ากิจนั้น

เป็นกิจมงคลหรือกิจอวมงคล

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : Helena Cuerva. เซน พระพุทธรูป.

<https://pixabay.com/th/photos/เซน พระพุทธรูป-509371/>. ลงข้อมูลเมื่อ

วันที่ 31 ตุลาคม 2557

ใบงานที่ 11 เรื่อง หน้าที่ของพระภิกษุใน การปฏิบัติตามหลักธรรม วินัยและจริยวัตรอย่าง เหมาะสม

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบุกิจต่าง ๆ ของพระสงฆ์ที่พึงปฏิบัติ โดยให้ระบุว่ากิจนั้นเป็นกิจมงคลหรือกิจอวมงคล (กำหนดเวลาในการทำ 10 นาที)

กิจต่าง ๆ ของพระสงฆ์ที่พึงปฏิบัติ	กิจมงคล	กิจอวมงคล
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		
10.		

คำถาม

ทำยบทเรียน

นักเรียนคิดว่า พระภิกษุสงฆ์ที่ดี
ควรเป็นอย่างไร และควรดำเนิน
ชีวิตอย่างไร